

WIADOMOŚCI

ZWIĄZKU

POLSKICH ZRZESZEŃ TECHNICZNYCH I ZWIĄZKU POLSKICH CZASOPISM TECHNICZNYCH I ZAWODOWYCH

ROK VIII

WARSZAWA, 26 lipca 1932 r.

Nr. 14

STOWARZYSZENIA TECHNICZNE ZRZESZONE:

Stowarzyszenie Techników Polskich
w Warszawie.Polskie Towarzystwo Politechniczne
we Lwowie.Związek Polskich Inżyn. Kolejowych
Krańkowski Tow. Techniczne.

Stow. Elektryków Polskich,

Polskie Stow. Inżyn. i Techn. województwa Śląskiego.

Stowarzyszenie Polskich Inżynierów
Górnich i Hutniczych.

Stow. Techników w Sosnowcu.

Stow. Techników Polskich w Wilnie.

Stowarzyszenie Inżynierów i Architektów w Poznaniu.

Stowarz. Techników w Poznaniu.

Stowarzyszenie Techników województwa Lubelskiego.

Stowarzyszenie Inżynierów i Techników ziemi Radomskiej.

Wołyńskie Stowarzyszenie Techników
w Łucku.

Związek Inżynierów Drogowych.

Stowarzyszenie Polsk. Inż. Przem.
Naftowego w Boryslawiu.Sekcja Techniczna Towarzystwa
Wiedzy Wojskowej.Stowarzyszenie Techników Pol-
skich w Bydgoszczy.Związek Techników Polskich w Czę-
stochowie.Stow. Techników Polskich
w Toruniu.Kujawskie Stowarzyszenie Techni-
ków we Włocławku.

Koło Techników w Ostrowcu.

Koło Techn. w Starachowicach.

Stow. Techników w Grudziądzu.

Stowarzyszenie Techników województwa Kieleckiego.

Stowarzyszenie Inżynierów Pola-
ków w Ameryce.Stowarzyszenie Techn. Okręgu
Skarżysko-Kamienna.

Koło Architektów w Warszawie.

Związek Inżynierów Chemików Rze-
czypospolitej Polskiej.

TREŚĆ:

Zwalczanie kryzysu w odniesieniu do przemysłu naftowego. <i>Dr. Schätzel.</i>	A-85
Przyczyny i przebieg światowego bezrobocia oraz środki jego zwalczania, inż. <i>A. Ringman.</i>	A-86
Skrót sprawozdania z działalności Stow. Polskich Inżynierów Przemysłu Naftowego w r. 1931	A-89
Sprawozdanie Krakowskiego Towarzystwa Technicznego	A-90
Śp. Melvil Dewey	A-92

(Treść Kroniki Technicznej Nr. 4 — patrz str. 2)

REDAKCJA I ADMINISTRACJA: WARSZAWA, ULICA CZACKIEGO 5.

Konto czekowe P. K. O. 5878.

OGŁOSZENIA: $\frac{1}{4}$ str. 140 zł., $\frac{1}{2}$ str. 85 zł., $\frac{3}{4}$ str. 55 zł., $\frac{1}{8}$ str. 30 zł., $\frac{1}{16}$ str. 18 zł.
Prenumerata za kwartał zł. 1. Cena Nr. 14 — 25 gr.Członkowie Zrzeszonych Stowarzyszeń wpłacają ulgową prenumeratę
przez swe Stowarzyszenia.Za prenumeratę dodatku Kroniki Technicznej 4 zł. kwartalnie
Cena pojedynczego numeru 1. — zł.

TREŚĆ KRONIKI TECHNICZNEJ NR. 4

Nowoczesne zbiorniki ciepła <i>Ky.</i>	21
Ogrzewanie przy pomocy pompy ciepłej	22
Betonowe wiązary dachowe zawczasu przygotowane. <i>W. M.</i>	23

STOWARZYSZENIE TECHNIKÓW POLSKICH

w Warszawie

KONTO — P. K. O. Nr. 128.

KOMUNIKAT KANCELARJI

Kancelarja Stowarzyszenia Techników Polskich w Warszawie w ce-
lach rejestracyjnych prosi tych P. P. Członków, którzy w chwili obec-
nej są bez pracy, o jaknajszybsze zgłoszenie w kancelarji następują-
cych danych:

1. Imię i nazwisko,

2. Adres,

3. Wiek,

4. Specjalność,

Od jakiej daty pozostaje bez pracy.

POSZUKUJA PRACY.

- 33— WAWELBERCZYK z 17-letnią praktyką na stanowiskach samodzielnych po-
szukuje pracy w przemyśle budowlanym. Zgłoszenia do adm. pisma pod
nr. 33.
- 35— INŻYNIER-MECHANIK z kilkuletnią praktyką, władający obcemi językami,
poszukuje jakiegokolwiek pracy. Łaskawe zgłoszenia do adm. pisma pod nr. 35.
- 37— INŻYNIER-ZELBETNIK, siła pierwszorzędna, lat 42, z 20-letnią praktyką
w żelbetnictwie oraz budownictwie naziemnym, dobry statyk, konstruktor,
kalkulator i kierownik budowy, z chlubnymi świadectwami na stanowiskach
samodzielnych, poszukuje odpowiedniej pracy. Łaskawe oferty uprasza nad-
syłać do Katowic, ul. Marszałka Piłsudskiego 15, inż. K. Gabryś.

POSADY WAKUJĄCE.

- 40— Młody INŻYNIER BUDOWY lub ARCHITEKT z wybitnymi zdolnościami
akwizytorскими potrzebny na prowizję. Pisemne zgłoszenia kierować do
adm. pisma pod nr. 40.
- 42— Dyrekcja Państwowej Szkoły Technicznej im. Marszałka Piłsudskiego
w Wilnie podaje do wiadomości, że w szkole są wolne wykłady na Wy-
działach: mechanicznym, drogowym, meljoracyjnym, budowlanym i elek-
trycznym. Na objęcie tych wykładów mogą reflektować fachowcy, posia-
dający praktykę zawodową i inżynierowie-mechanicy-warsztatowcy. Pierw-
szeństwo mają ci, którzy oprócz praktyki fachowej pracowali w szkolnictwie
zawodowym. Podania z załączeniem dokumentów i życiorysem należy skła-
dać do Dyrekcji Szkoły.
- 44— Magistrat m. Lidy powiadamia, że od dnia 1 sierpnia r. b. będzie do obsa-
dzenia stanowisko INŻYNIERA MIEJSKIEGO w Lidzie. Wymagane kwalifi-
kacje: wiek do 40 lat, obywatelstwo polskie, ukończone studia politech-
niczne, praktyka w administracji państwowej lub samorządowej, zupełnie
dobry stan zdrowia. Pożądani inżynierowie stanu wolnego lub z małą rodziną
z ukończonym wydziałem budownictwa lądowego. Warunki pracy: kierow-
nictwo referatu technicznego Magistratu m. Lidy (sprawy budowlane, dro-
gowe, miernicze i t.d.). Warunki wynagrodzenia: przewidziany jest VIII—VII
st. sl. z 5% dodatkiem komunalnym na rok budżetowy 1932/3. Oferty z doku-
mentami lub wiarogodnymi odpisami nadsyłać można do Magistratu m. Lidy.

KOMITET BIBLIOTECZNY STOW. TECHNIKÓW POLSKICH W WARSZAWIE

podaje do wiadomości i użytku członków

SPIS KSIĄŻEK

017.1 (Stow. Techn.)

nabytych i ofiarowanych Bibliotece Stow. od dnia 1. I. 1932 roku.

B. S. T. 68+74+338+745
Nr.inw. 8837
ORYŃZYNA JANINA.
Zarys przemysłu ludowego w Polsce.
Warszawa 1925. (70+89)

B. S. T. 68+74+388+745
Nr. inw. 8838
ORYŃZYNA JANINA.
Przemysł ludowy w województwach:
wileńskim, nowogródzkim, poleskiem
i wołyńskim.
Warszawa 1927. (111)

B. S. T. 331+347.454+368.4
Nr. inw. 8839
USTAWA.
Ustawa o zabezpieczeniu na wypadek
bezrobocia. Teksty ustaw i rozporządzeń,
orzecznictwo, wyjaśnienia urzędowe,
komentarze i t. d.
Warszawa 1931. (780)

B. S. T. 624+69+72
Nr. inw. 8840
KRZYCZKOWSKI DIONIZY inż.
Budownictwo. Wykład popularny zasad
konstrukcyj budowlanych dla budowniczych,
majstrów, przedsiębiorców budowlanych
i samouków. Wydanie 2-gie.
Lwów — Warszawa 1932.
(X+512+40)

B. S. T. 626+627+656.2+629.12+386
Nr. inw. 8841
MATAKIEWICZ MAKSYMILJAN dr.
inż. prof.
Żegluga śródzienna i budowa dróg wodnych.
Warszawa 1931. (XVI + 539 + VIII tabl.).

B. S. T. 629.117.3+629.113+621.43
Nr. inw. 8842
TUSZYŃSKI ADAM.
Motocykl. Jego budowa i obsługa.
Przystępny wykład ustroju motocykla,
praktyczne rady i wskazówki.
Warszawa 1931. (VIII+276)

B. S. T. 669.14+669.18+621.74
Nr. inw. 8843
RAPATZ T. Dr. Ing.
Die Edelmetalle. Ihre metallurgischen
Grundlagen.
Berlin 1925. (VI+219)

B. S. T. 669.14+669.18+621.74
Nr. inw. 8844
MARS G. Dipl. Ing.
Die Spezialstähle. Ihre Geschichte,
Eigenschaften, Behandlung und Herstellung.
2-te neubearb. Auflage.
Stuttgart 1922. (VII+675)

B. S. T. 546+66
Nr. inw. 8845
HARABASZEWSKI JAN.
Chemja przemysłowa nieorganiczna.
Warszawa 1922. (162+VI)

B. S. T. 621.396+654.16
Nr. inw. 8846
GROSKOWSKI JANUSZ dr. inż.
Radjotechnika.
Warszawa 1932. (Rozdziałów XIV)

B. S. T. 677.543+633.58+338.1
Nr. inw. 8847
STOKŁOS JÓZEF.
Wielina w Polsce. Monografia przemysłowa.
Warszawa 1925. (121+3 tabl.)

B. S. T. 338.6+68+658.1
Nr. inw. 8848
STOKŁOS JÓZEF.
Organizacja przemysłu ludowego.
Warszawa 1925. (47)

B. S. T. 338+335
Nr. inw. 8849
FARBMAN MICHAŁ.
Piatiletka. Plan gospodarczy Sowietów.
Warszawa 1931. (134)

DO KOLEGÓW POLAKÓW W AMERYCE

Związek Polskich Zrzeszeń Technicznych otrzymał Okólnik Szanownych Kolegów z maja r. b. z którego dowiedzieliśmy się o wzrastającym zaniepokojeniu przedłużającą się nieobecnością Prezesa Sz. Kolegów, Kol. Kosickiego, jak również brakiem jakichkolwiek wiadomości od niego. Pragniemy tą drogą uspokoić Sz. Kolegów, że Prezes ich od 2-ch miesięcy znajduje się w Warszawie, jest bardzo zajęty sprawami kolegów amerykańskich i to do tego stopnia, że za ledwie chwil kilka udzielać nam może — a tak wiele ma ciekawego dla nas do opowiadania — o stosunkach, metodach pracy i postępach w technice. — Ponieważ zdaje się, że zbliża się pomyślnie załatwienie jego spraw, więc się smucimy, że wkrótce nas opuści — ale się i cieszymy, że osobiście będzie mógł Wam o naszej Macierzy opowiadać.

Rejestracja bezrobotnych inżynierów

XIV Zjazd Delegatów Związku Polskich Zrzeszeń Technicznych, który odbył się dnia 10 i 11 kwietnia b. r. w Warszawie uchwalił w sprawie bezrobocia w Polsce i położenia inżynierów i techników na tle kryzysu aby poszczególne Stowarzyszenia Zrzeszone zebrały ze swych terenów statystykę bezrobotnych inżynierów zrzeszonych jak i nie zrzeszonych przekazując te wykazy Zarządowi Z. P. Z. T.

Podając do wiadomości ogółu inżynierów i techników Zarząd Z. P. Z. T., uprasza o możliwie rychłe zgłoszenie się osobiste lub pisemne wszystkich inżynierów również nie zrzeszonych pozostających bez pracy do najbliższych Stowarzyszeń Zrzeszonych, które wykazy prześlą Zarządowi Z. P. Z. T.

Równocześnie zaznacza się, że ze względu na planowaną akcję i wszczęte kroki u czynników miarodajnych, faktyczne przedstawienie obecnej sytuacji poparte być musi zgłoszeniami w s z y s t k i c h znajdujących się bez pracy. Uchylanie się zatem poszczególnych osób od zgłoszenia się może przynieść szkodę sprawie ogólnej. Przy zgłoszeniach pisemnych uprasza się o podanie specjalności, oraz dat osobistych.

*Sekretariat Zarządu
Związku Polskich Zrzeszeń Technicznych.*

Do sprzedania

Do sprzedania

MOTOR SPALINOWY

SEMI-DIESEL fabr. PERKUN

z roku 1929, poziomy, jednocylindrowy, 2900 obr. wagi 5100 kg. 40 H P
Był 3 miesiące w użyciu po 7 godzin. — Nowy kosztował 16.000 złotych.

WIAD.: firma budowl. „TOR“ w Gdyni — inż. BOL. SZEMIOT

338.97:622.323

Zwalczanie kryzysu w odniesieniu do przemysłu naftowego

Skrót referatu p. DR. SCHÄTZLA, wygłoszonego dnia 14 kwietnia b. r.
na XIV Zjeździe Delegatów Z. P. Z. T.

W przemyśle naftowym występują następujące cechy charakterystyczne:

1. Charakter losowy, a stąd niemożność stosowania normalnej kalkulacji przemysłowej.
2. Specjalna, daleko sięgająca rozbudowa pozioma i pionowa poszczególnych przedsiębiorstw.
3. Międzynarodowość.

Produkcja światowa ropy naftowej wynosi w r. 1931 około 18,5 milj. cystern i obniżyła się o ½ miliona cystern w stosunku do r. 1930 i o 1½ miliona cystern w stosunku do r. 1929. Około 90% produkcji koncentruje się w 5-ciu krajach: U. S. A. 63%, Rosja 11% Wenezuela 8%, Rumunia i Persja po 3,5%.

Powodem obecnego przesilenia w przemyśle naftowym jest nietylko hyperprodukcja koncentrująca się zresztą w niewielu ośrodkach, przede wszystkim w Rosji, Rumunii i jednym okręgu U. S. A. — ale raczej nierównomierny i do zapotrzebowania poszczególnych krajów niedostosowany eksport, a stąd dzika i w środkach nieprzebiegająca konkurencja.

W Polsce wynosi produkcją w r. 1931 około 63.000 cystern, wobec 66.000 w obu latach poprzedzających.

Kryzys w polskim przemyśle naftowym dotyka w różnym stopniu poszczególne jego ugrupowania.

Rozróżniamy tu trzy główne grupy:

1. **Grupa czystych producentów.** Są to przedsiębiorstwa kopalniarne, posiadające tylko kopalnie i sprzedające swą ropę obcym rafinerjom. Grupa ta produkuje około 25% ropy. Przesilenie w tej grupie objawia się przede wszystkim w trudności zbytu, i w braku należytej organizacji. Cena ropy utrzymuje się dotychczas na stosunkowo wysokim poziomie.

2. **Średnie i małe rafinerje,** nie posiadają własnej produkcji ropy, a potrzebny surowiec zakupują u czystych producentów. Przedsiębiorstwa tej grupy, w ilości blisko 30, reprezentują około 10% ogólnej zdolności przerobkowej. Przedsiębiorstwa te nie należą do karelu, umieszczają swą produkcję na rynku krajowym i wyzyskują w ten sposób dla swej korzyści ochronę celną ze szkodą reszty przemysłu.

Przedsiębiorstwa te produkują obecnie około 18% w stosunku do wszystkich rafinerij w kraju.

3. Grupa producentów — rafinerów. Są to przedsiębiorstwa wielkie i największe, posiadające własne kopalnie ropy, własne rafinerje i po największej części własne organizacje handlowe, nawet detaliczne. Reprezentują one około 75% produkcji surowej, około 90% zdolności przerobczej w rafinerjach i około 85% faktycznej wytwórczości w roku 1931. Przedsiębiorstwa te zmuszone są do eksportowania około 40% swej wytwórczości po cenach nie pokrywających kosztów produkcji, i w zakresie tym uzależnione są najzupełniej od rynków zagranicznych i przesilenia ogólnie światowego.

Ograniczenie produkcji ropy surowej jest ze względów technicznych bardzo trudne.

Opanowanie kryzysu, jaki przechodzi przemysł naftowy na całym świecie, możliwymby było w drodze ograniczenia produkcji i dostosowania jej do potrzeb konsumpcji. Ograniczenie nie musiałoby być zbyt wielkie. Organizację zmierzającą do tego celu przewiduje t. zw. plan Kesslera, obejmujący wszystkie ważniejsze kraje, produkujące ropę naftową.

W Polsce zmierza przemysł naftowy, przy wydatnem współdziałaniu Rządu, do stworzenia organizacji, obejmującej wszystkie jego ugrupowania. Celem tej organizacji jest równomierne rozłożenie ciężarów wynikających z obecnego przesilenia na wszystkie ugrupowania. Większe ofiary ponieść będą musiały w nowej organizacji małe outsiderskie rafinerje oraz gazoliniarnie.

Środkami, przy pomocy którego Rząd wpływa bezpośrednio na organizowanie się przemysłu naftowego, jest uchwalona niedawno przez Sejm ustawa o regulowaniu stosunków w przemyśle naftowym. Ustawa ta upoważnia Ministra Przemysłu i Handlu do wydawania rozporządzeń i zarządzeń regulujących przymusowo gospodarkę przemysłu naftowego, z wyjątkiem handlu wewnętrznego produktami naftowymi.

338.97

Przyczyny i przebieg światowego bezrobocia oraz środki jego zwalczania

Skrót referatu p. INŻ. A. RINGMANA, wygłoszony dnia 11 kwietnia b. r. na XIV Zjeździe Delegatów Z. P. Z. T.

W literaturze światowej nie można doszukać się ściśle sprecyzowanych przyczyn kryzysu. Główną przyczyną kryzysu jest rozbudowa przemysłu już w czasie wojny światowej. Zdolność wytwórcza przemysłu światowego w czasie wojny wzrosła około 60%. N. p. niemiecki przemysł chemiczny posiada bardzo dużą elastyczność w swym rozwoju i już w czasie wojny dwukrotnie powiększył swą produkcję.

Po wojnie produkcja została skierowaną na przemysł pokojowy i dalej w szybkim tempie wzrastała. Aparat wytwórczy został więc ogromnie rozbudowany przy jednoczesnym braku zdolności nabywczej ludności i zbiedniałej w czasie wojny i po niej.

Zatem, za istotną przyczyną kryzysu możemy uważać dysproporcję między wytwórczością, a zdolnością nabywczą. Już od 1929 roku produkcja odbywała się głównie na skład.

Drugą przyczyną bezrobocia jest zanik emigracji. W Polsce np. wychodźstwo sezonowe obejmowało poważną liczbę około 500 tysięcy, wychodźstwo zaś zamorskie przeszło 200 tysięcy. Obecnie Ameryka, Brazylja i Kanada nie przyjmują wychodźstwa, a w krajach europejskich przybywają rzęde do pracy. W Chinach przy 450 milj. ludności obserwujemy też przeludnienie.

Ważną również przyczyną kryzysu jest spadek wartości srebra na wschodzie. W Chinach srebro było miernikiem wymiany towarowej ostatnio zaś straciło pięciokrotnie na wartości.

Najważniejsza jednakże przyczyna kryzysu jest natury politycznej. W środku Europy jest naród, który nie godzi się z traktatem Wersalskim i nie zważając na żadne więzy zbroi się bez ograniczenia. Ten 65 milionowy naród posiada oficjalną 100-tysięczną armję, na którą łoży kolosalne sumy, przekraczające utrzymanie dawnej armji cesarskiej. Obok armji oficjalnej Niemcy posiadają wielką armję nieoficjalną, która celowo zmierza do odwetu i do zrzucenia postanowień traktatu. Stąd powstaje zamęt polityczny udzielający się całemu światu, stąd też wypływa powszechny brak zaufania, który z kolei rzeczy powoduje „zamrożenie kapitałów”, wywołując kryzys gospodarczy.

Takie zresztą oświadczenie złożył Prezydent Hoover w rozmowie z b. premierem Laval'em.

Nie można mówić o lokalnych przyczynach kryzysu, gdyż jest to zjawisko ogólnie światowe.

Tablice statystyczne (przedstawione na przeżroczach) wykazały, iż w porównaniu z bezrobociem państw przemysłowych, bezrobocie w Polsce jest słabsze. Stosunek liczby bezrobotnych do ogółu ludności w procentach (1. IV. 1931 r. i 1. II. 1932 r.) wykazuje, iż najsilniejsze bezrobocie panuje w Niemczech (7,3% i 10,1%), dalej idzie Anglja (5,8% i 5,9%) i U. S. A. (4,2% i 5,8%). Stany Zjednoczone mają 9 milionów bezrobotnych na 120 milj. mieszkańców. Statystyki polskie wykazują na 1. IV. 1931 r. 1,2% zaś na 1. II. 1932 1,1%. Bezrobocie w Polsce w ostatnim okresie utrzymuje się mniej więcej na równym poziomie.

Jednakże cyfry, dotyczące stanu bezrobocia w Polsce, nie są zupełne, dużo bowiem z pośród bezrobotnych nie zgłasza się do Państwowego Urzędu Pośrednictwa Pracy, wskutek czego nie podpadają pod ewidencję. Pozatem wyrobnicy rolni, robotnicy lub rzemieślnicy stowarzyszeni w związkach zawodowych, nie mając nierzadko podstaw do uzyskania zapomogi, starają się o pracę bądź sami, bądź też przez Związki.

W Z. S. S. R., jak twierdzą statystyki tamtejsze, bezrobocia rzekomo nie ma. Jednakże dociekania znakomitych ekonomistów stwierdzają, że po uwzględnieniu rzeszy robotników, którym według tamtejszych stosunków praca się nie należy liczba bezrobotnych przekracza kilka milionów.

Środki zaradcze. W tej dziedzinie mamy obfitą literaturę. Zajmują się tem zagadnieniem uczeni, ekonomiści, politycy i publicystyka.

Z san ych przyczyn wynikają środki zaradcze.

Przedewszystkiem chodzi o rozumne zorganizowanie się świata przeciwko Niemcom, wprowadzającym zamęt ogólny, chodzi tu — o zniesienie ich poszanowania prawa i traktatów.

Drugim czynnikiem będzie polityka celna. Niemcy i Anglja występują dziś w Lidze Narodów o obniżenie murów celnych, a jednocześnie sami łamią głoszone przez siebie zasady. Jest to stan rzeczy wysoce niemoralny. Pamiętamy oświadczenia kanclerza Brüninga z grudnia 1931 r. w którym Brüning stwierdził, że Niemcy weszły na drogę zdecydowanej wysokiej ochrony celnej.

Niemcy mają dziś kilka miliardów nadwyżki eksportu nad importem, gdy w roku 1928 mieli 4 miliardy nadwyżki z importu.

Nasza polityka w stosunku do Niemiec jest zbyt nieśmiała, za słabo bowiem reagujemy na występy Niemiec.

Przyjrzyjmy się teraz, jak Niemcy u siebie zwalczają kryzys. Dnia 1. I. 1932 r. ukazał się słynny dekret Hindenburga, zmierzający do obniżenia wszystkich cen o 10% z jednoczesnym obniżeniem pensyj urzędniczych o 9%. Jak widzimy więc jest to wkroczenie na drogę planowej gospodarki finansowej. W walce z bezrobociem i w celu zaspokojenia potrzeb gospodarczych kraju, Niemcy przedsięwzięły ogromne roboty publiczne, przyczem, zwrócono także uwagę na rolnictwo. Starają się więc być samowystarczalnymi i niezależnymi gospodarzami. Rozwinęła się tam potężna szeroko propaganda tworzenia kolonij rolniczych i podmiejskich ogrodników warzywnych, których liczba osiąga już 120 tysięcy. W Niemczech 36% ludności żyje z rolnictwa, a 64% z przemysłu. Zaprowadzoną na szeroką skalę meljoracją pragną chronić i doskonalić swe rolnictwo.

Włochy mogą się pochwalić najszybszym wzrostem przemysłu w Europie.

Ogólny wskaźnik: 1922 — 100; 1929 — 172. Siła elektryczna wzrosła w ciągu kilku lat czterokrotnie. Włochy preliminowały 7 miliardów lirów na roboty publiczne na okres kilkuletni, a w roku 1931/32 dodatkowo jeszcze wstawiają do budżetu 4 miliardy na ten cel, podnosząc również rolnictwo przez roboty meljoracyjne.

Anglja wydała w latach 1924 — 29 około 1 miliard £ (44 miliardy złotych polskich) na roboty publiczne, jest to jak widzimy kolosalny wysiłek.

Rosja. Statystyki tamtejsze wykazują przyrost ludności w latach 1929 — 31. o 10 milionów, co daje przyrost około 6 milionów rąk roboczych. Sowiety twierdzą, że w swym przemyśle zatrudniają wszystkich, tymczasem znane są fakty musowej ucieczki siłą sprowadzonych do przemysłu tysięcy rolników. I tak do przemysłu hutniczego sprowadzono w południowym okręgu 54 tysiące robotników dla tego celu zwerbowanych, po dwóch tygodniach już 45 tysięcy uciekło na wieś. Przyjąć można, że ogólna liczba bezrobotnych Z. S. S. R. sięga kilka milionów, tem bardziej, że tak zwani liszency nie mają nie tylko pracy, lecz nawet prawa do pracy.

Człowiek w Rosji jest traktowany jako zwierzę pociągowe, przyczem warunki pracy są niemożliwe pomimo twierdzenia o najwyżej rozbudowanym ustawodawstwie socjalnem. Ucieczka robotników od swych warsztatów pracy na wieś jest dziś w Rosji zjawiskiem powszechnem i wyłumaczonem wobec tam panujących stosunków.

Polska Bibliografia Techniczna.

- P** 1929 664.12+338.4
B Gaz. Cukr. Nr. 12
T XIĘŻOPOLSKI K. Sowiecki prze-
 myśl cukrowniczy w okresie 1917—27 r.
 Rafinerie cukru Z. S. S. R. J. D. Lub-
 czenko, Żurnal Sacharnoj Promyslen-
 nosti 1, 317 (1927). 350 sł.
- P** 1929 621.65:664.12
B Gaz. Cukr. Nr. 12
T SIWICKI A. Pompy w cukrowni
 i projekt zamiany ich na przesyłacze
 samoczynne (R. R. Krauss, Żurn. Sach.
 Promyszl. 1 (1927) (676.) 200 sł.
- P** 1929 664.12
B Gaz. Cukr. Nr. 13
T DĘBICKI JÓZEF. Kilka słów w spr-
 awie przerobu ogonów buraczanych, 1050
 sł.+2 rys.
- P** 1929 631.8+633.63
B Gaz. Cukr. Nr. 13
T KRASZEWSKI WACŁAW. Wpływ
 nawozów sztucznych na plon cukru z bur-
 aków, plantowanych na glebie borowli-
 nowej. 800 sł.+7 tabl.
- P** 1929 664.12+339
B Gaz. Cukr. Nr. 15
T FREJLICH JÓZEF dr. Zagadnienie
 konsumcji cukru. 980 sł.+1 tabl.
- P** 1929 664.1
B Gaz. Cukr. Nr. 15
T BRODOWSKI ALEKSANDER dypl.
 inż. chem. O noritowaniu soku rzad-
 kiego. 1260 sł.
- P** 1929 633.63+664.12
B Gaz. Cukr. Nr. 15
T K. M. dr. Do jakich wniosków prak-
 tycznych można dojść na podstawie
 wyników doświadczeń nad burakami eu-
 krowemi w Nadrenji? (prof. dr. Th. Remy
 Zuckerübenbau Nr. 6, 1928 r.). 460 sł.
- P** 1929 628.11+664.12
B Gaz. Cukr. Nr. 15
T SZYFER J. Oznaczanie wody meto-
 dą destylacji. (G. S. Bienin z Ukraini.
 Inst. Cukr. Nauucznyje Zapiski 5, 145
 1927—28). 270 sł.
- P** 1929 664.12
B Gaz. Cukr. Nr. 15
T SZYFER J. Jeszcze o oznaczaniu
 popołu węglanowego w produktach eu-
 krowniczych (I. B. Minc i J. I. Zilber-
 man Nauucznyje Zapiski 5, 227, 1927/8).
 270 sł.
- P** 1929 664.12
B Gaz. Cukr. Nr. 15
T M. W. Badanie kryształów cukru
 zapomocą mikroskopu (P. Honig, Java
 Arabief 35, 693 Facts ab Sugar 22, 838
 1927). 110 sł.
- P** 1929 664.12+338.4+063
B Gaz. Cukr. Nr. 16
T J. F. Po naradach genewskich. 400 sł.
- P** 1929 664.1.03
B Gaz. Cukr. Nr. 16
T M. W. Wirowanie soków cukrowych
 (P. Honig. Java Arch. Mededeel Nr. 7,
 333, (1928) Facts ab Sugar 23, 563
 (1928). 320 sł.
- P** 1929 664.1.03
B Gaz. Cukr. Nr. 16
T M. W. Oczyszczenie soków cukro-
 wych zapomocą wirówki (H. C. Prinsen-
 geerligs, Ind. Merc. 51, 561, Facts ab Su-
 gar 23, 707, 1928 r.) 140 sł.
- P** 1929 633.6
B Gaz. Cukr. Nr. 16
T SZYFER J. Nowe cukrodajne rośliny
 (B. A. Panszin, Nauucznyje Zapiski 5,
 157 (1927-8) 190 sł.
- P** 1929 664.1.03
B Gaz. Cukr. Nr. 16
T REICHER W. Badanie nad praw-
 dlowem wykonaniem siarkowania soku
 rzadkiego (Komun. I. E. Thielepapem i P.
 Meier Z. Ver. deut. Zuck. Ind 78-II, 233,
 1928) 200 sł.

- P** 1929 664.1.03
B Gaz. Cukr. Nr. 16
T REICHER W. Odbarwianie soków
 zapomocą węgla aktywowanych (J. Vle-
 sner Z. Zuckerind Cechoslov. Rep. 52,
 101, 120 (1927-28) 140 sl.
-
- P** 1929 664.1.03
B Gaz. Cukr. Nr. 16
T SZYFER J. Praca wlrówek Westonaa
 (M. J. Diegtiar, Nauucznyje Zapiski, 5,
 204, (1927-28) 150 sl.
-
- P** 1929 621.18
B Gaz. Cukr. Nr. 16
T REICHER W. O budowie i sposo-
 bie działania t.z.w. „Dyallstein'ów“ w pło-
 mienne-rurowych kottlach parowych. (R.
 Schablin, Z. Zuckerind Cechoslov. Rep.
 52, „1927-28.“) 100 sl.
-
- P** 1929 664.12
B Gaz. Cukr. Nr. 16
T SZYFER J. Wykres „samoodparo-
 wania“ na wyparce, E. K. Krajewski
 i G. G. Guberman z Ukraińsk. Inst. Cukr.
 Nauucznyje Zapiski 5, 230 (1927-28) 150
 sl.+1 wykres.
-
- P** 1929 621.52+664.12
B Gaz. Cukr. Nr. 17
T SMOLENSKI K. prof. Wyniki an-
 kety o sprawności pieców wapiennych
 i pomp gazowych. 1500 sl.+3 tabl.+
 +1 wykres.
-
- P** 1929 664.12+338.4
B Gaz. Cukr. Nr. 17
T Wszecławiatowy bilans cukrowy wed-
 ług szacunku Lamborn'a. 80 sl.+5 tabl.
-
- P** 1929 338.4:664.12+339:664.12
B Gaz. Cukr. Nr. 18
T DEMBY WŁADYSŁAW. System za-
 opatrzienia ludności w cukier w Polsce
 na tle ogólnej sytuacji w cukrownictwie
 (Referat wygł. w dn. 13-IV-29 r. w Ka-
 towicach na Kursach Kierowników Wo-
 jewódzkich Oddziałów Aprowizacyjnych)
 3960 sl.
-
- P** 1929 664.1+614.3
B Gaz. Cukr. Nr. 18
T J. lw. Walka z sacharyną. 240 sl.
-
- P** 1929 614,3+664.1
B Gaz. Cukr. Nr. 18
T ZAGLENICZNY J. Memoriał w spraa-
 wie Walki z sacharyną. 430 sl.
-
- P** 1929 631.8+633.63
B Gaz. Cukr. Nr. 18
T KURYŁOWICZ A. dr. Uwagi o ar-
 tykule dra I. Kosiniego p. t. „Wartość
 użytkowa saletry wapińskiej pod buraki
 cukrowe“ (na marginesie artykułu dra
 I. Kosiniego) 250 sl.
-
- P** 1929 664.12
B Gaz. Cukr. Nr. 19
T SIWICKI A. inż. Fabryka doświad-
 czalna Instytutu Cukrowniczego w Ber-
 linie. 790 sl.
-
- P** 1929 664.12+338.4
B Gaz. Cukr. Nr. 19
T Sprawozdanie z narady rzeczoznaw-
 ców przemysłu cukrowniczego w Gene-
 wie. 920 sl.
-
- P** 1929 664.1.035
B Gaz. Cukr. Nr. 19
T F. B. Uwagi do artykułu „Przyczynki
 do badań baterji dyfuzyjnej“. 560 sl.
 + 2 rys.
-
- P** 1929 621.18
B Gaz. Cukr. Nr. 20
T GRABOWSKI CZ. prof. Wytwar-
 sianie pary wysokoprężnej systemem prof.
 Loefflera. 1470 sl.+7 rys.
-
- P** 1929 664.12+339
B Gaz. Cukr. Nr. 20
T F. Spożycie cukru w I półroczu 1928/9
 roku w głównych krajach Europy oraz
 w St. Zjednoczonych Ameryki. 320 sl.
 +4 rys.
-
- P** 1929 664.1.057
B Gaz. Cukr. Nr. 21
T SZYMAŃSKI ALEKSANDER. Po-
 miary porównawcze napięcia powier-
 zchniowego produktów rafinierskich. 5300
 sl.+9 wykresów.
-
- P** 1929 338.4:664.12
B Gaz. Cukr. Nr. 22
T J. F. Ważne i pilne zadanie. 490 sl.
-
- P** 1929 382:664.12
B Gaz. Cukr. Nr. 22
T J. F. Wywóz cukru z Polski w 1
 kwartale 1929 r. w świetle statystyki
 urzędowej. 1000 sl.+8 tabl.
-
- P** 1929 633.63+631.53
B Gaz. Cukr. Nr. 22
T MOLDENHAWER K. Jak należy
 oceniać wartość rozmaitych odmian bu-
 raków cukrowych oraz niektóre inne
 zagadnienia z dziedziny ich uprawy.
 (J. M. van Bommel, Deut. Zuckerind.
 53, 1928, 186). 280 sl.

- [P] 1929 631.53+633.63
 [B] Gaz. Cukr. Nr. 22
 [T] MOLDENHAWER K. Próby uprawy buraków w Palermo (Bruno Francesco Revue Internationale d'Agriculture zesz. 2, z r. 1928). 100 sł.
- [P] 1929 631.5+633.63
 [B] Gaz. Cukr. Nr. 25
 [T] MOLDENHAWER K. Nowy wyorywacz do buraków cukrowych, przystosowany do siły motorowej (R. Velhagen Zuckerrübenbau Nr. 6 z r. 1928). 180 sł.
- [P] 1929 633.63+632
 [B] Gaz. Cukr. Nr. 22
 [T] MOLDENHAWER K. Zgorzel na burakach cukrowych i pastewnych i środki zaradcze. (Komunikat korespond. Inst. Filopatologicznego w Waginurgen (Holandia) według biuletynu Instytutu Międzyn. w Rzymie, Nr. 1 1928 r.) 160 sł.
- [P] 1929 632+633.63
 [B] Gaz. Cukr. Nr. 22
 [T] MOLDENHAWER K. Lucerna oraz towarzyszące jej chwasty i rola ich w walce z mątwikiem burakowym (Rademacher, Zuckerrübenbau Nr. 6, 1928.) 480 sł.
- [P] 1929 632+633.63
 [B] Gaz. Cukr. Nr. 23
 [T] JANASZ ALEKSANDER. Walka z chwaścikiem buraczanym w Italji. 880 sł.+1 rys.
- [P] 1929 664.12+606.4
 [B] Gaz. Cukr. Nr. 23
 [T] Z powszechnej Wystawy Krajowej w Poznaniu. Stoisko cukrowni w Gnieźnie w pawilonie przemysłu spożywczego. 860 sł.+4 rys.
- [P] 1929 338.4:664.12+063
 [B] Gaz. Cukr. Nr. 24
 [T] ŻYCHLIŃSKI JÓZEF. Położenie i przyszłość przemysłu cukrowniczego. /referat na Międzynarodowy Kongres Rolniczy w czerwcu 1929 r. w Bukareszcie/. 2520 sł.
- [P] 1929 664.1.03
 [B] Gaz. Cukr. Nr. 24
 [T] HOLTZMAN ST. Samoczyszczenie błota saturacyjnego. 600 sł.
- [P] 1929 664.1.03
 [B] Gaz. Cukr. Nr. 24
 [T] TERASZKIEWICZ H. Centryfugalno-dyfuzyjny sposób otrzymywania soku z krajanki buraczanej /A.A. Szumilow. Zurn. Sach. Prom. 1, 101 /1927/. 370 sł.+1 rys.+1 tabl.
- [P] 1929 664.1.03+664.12
 [B] Gaz. Cukr. Nr. 24
 [T] SZYFER J. W sprawie regulowania gęstości mleka wapiennego /L. Djacuk Naučnýje Zapiski 5, 285 /1927 — 28/. 170sł.+1rys.
- [P] 1929 664.1.03+664.12
 [B] Gaz. Cukr. Nr. 25
 [T] SZYMAŃSKI ALEKSANDER. Napięcie powierzchniowe cieczy i jego pomiar tensiometrem du Noüq. 2580 sł.+3 rys.
- [P] 1929 633.63:664.12
 [B] Gaz. Cukr. Nr. 25
 [T] MOLDENHAWER K. Badania nad skłonnością do wydawania pośpiechów u pewnych odmian buraków cukrowych /F. Chmilaré, Vestnik Československe Akademie Zemedelské 4/1928/ Nr. 5/ 160 sł.
- [P] 1929 338.4:694.12
 [B] Gaz. Cukr. Nr. 25 i 26
 [T] HARTMAN JOE. Międzynarodowe uregulowanie sprawy cukrowniczej. 2910 sł.
- [P] 1929 632+633.63
 [B] Gaz. Cukr. Nr. 26
 [T] RUDNICKI BOHDAN inż. Uszkodzenie plantacji przez Halcicę Nemorum z punktu widzenia rolniczego. 380 sł.
- [P] 1929 664.12
 [B] Gaz. Cukr. Nr. 26
 [T] SZYMAŃSKI M. Notatki z praktyki cukrowniczej. 210 sł.+3 rys.
- [P] 1929 664.12
 [B] Gaz. Cukr. Nr. 26
 [T] SZYFER J. Zużytkowanie błota defekosaturacyjnego /M. S. Filosofov, Naučnýje Zapiski 5, 256 /1927 — 28/. 280 sł.
- [P] 1929 664.1.03
 [B] Gaz. Cukr. Nr. 26
 [T] REICHER W. O odszczepianiu się dwutlenku węgla podczas wygotowywania soku rzadkiego (I) /E. Thielepape i P. Meier, Z. Ver. deut. Zuck.—Ind. 78, II, 385, /1928/. 240 sł.
- [P] 1929 664.1.03
 [B] Gaz. Cukr. Nr. 26
 [T] SŁONOWSKI T. Zastosowanie refraktometru w selekcji buraków cukrowych. /Dean. A. Pack, Faets ab. Sugar. 23 /1928/ 1000—1002/. 240 sł.+1 tabl.

- 1929 633.63+631.5
 P B Gaz. Cukr. 26
 T MOLDENHAWER K. O istniejących możliwościach dalszego postępu w hodowli buraków cukrowych. /H. Nilsson—Ehle, Sveriges utsades-förningstidskr. 38 /1928/ Nr. 2/. 480 sł.
- 1929 348.4:664.12
 P B Gaz. Cukr. Nr. 27
 T J. F. Plany dumpingu kubańskiego. 970 sł.
- 1929 664.1.03
 P B Gaz. Cukr. Nr. 27
 T WŁOSTOWSKA W. Badania nad inwersją pod wpływem słabych kwasów. /Vl. Zafouk z Czechoslov. Inst. Cukr. Z. Zuckerind. Czechoslov. Rep. 53, /1928-29/ 33-42 Cukrovarnicke 46 /1927-28/ 419/ 300 sł.
- 1929 664.1.03
 P B Gaz. Cukr. Nr. 27
 T WŁOSTOWSKA W. Znaczenie współczynników temperaturowych i ich oznaczenie przy badaniu inwersji. /Vl. Zafouk z Czechoslov. Inst. Cukr. Z. Zuckerind. Czechosl. Rep. 53 /1928-29/ 63, Listy Cukrovar. 46 /1927-28/ 505/ 100 sł.
- 1929 664.1.03
 P B Gaz. Cukr. Nr. 27
 T SZYFER J. Krytyka teorii chemicznej saturacji (L. O. Sznajdman, Naucznyje Zapiski 5 /1927-28/ 273/ 540 sł.
- 1929 382:664.12
 P B Gaz. Cukr. Nr. 28
 T J. F. Światowy wwóz i wywóz cukru. 270 sł, +1 tabl.
- 1929 664.1.03
 P B Gaz. Cukr. Nr. 28
 T WŁOSTOWSKA W. Urządzenie do oświetlenia pola widzenia w kolorymetrze Stammera /V. Sáravsky. Z. Zuckerind. Cechoslov. Rep. 58 /1928-29/ 147/ 200 sł. + 1 rys.
- 1929 664.1.03
 P B Gaz. Cukr. Nr. 28
 T SZYFER J. O nieoznaczonych stratach cukru na defekosaturacji /L. O. Sznajdman, Naucznyje Zapiski 5 /1927-28/ 322/ 250 sł.
- 1929 664.1.03
 P B Gaz. Cukr. Nr. 28
 T WŁOSTOWSKA W. Przyrząd laboratoryjny o indykacji konduktometrycznej do badania saturacji i cedzenia. /Vl. Stanek i R. Sandura z Czechoslov. Inst. Cukr. Z. Zuckerind. Cechoslov. Rep. 53 /1928-29/ Listy Cukrovarnicke 47 /1928-29/ 33/ 380 sł.
- 1929 664.12+664.1.03
 P B Gaz. Cukr. Nr. 28
 T SZYFER J. Ekonomiczne znaczenie wykorzystania błota defekosaturacyjnego w procesach biologicznych /M. S. Filosofov, Naucz. Zapiski 5/1927-28/ 391/ 260 sł.
- 1929 338.4:664.12+337
 P B Gaz. Cukr. Nr. 29
 T J. F. Nowe powikłania. 300 sł. + 1 tabl.
- 1929 664.12+633.63
 P B Gaz. Cukr. Nr. 29
 T MIKUSCH GUSTAW dr. Sprzęt buraków, wydajność plantacji buraczanych i wydatek cukru przed i po wojnie światowej. 530 sł.
- 1929 338.4:664.12
 P B Gaz. Cukr. Nr. 30
 T J. F. Trzy memorjały w sprawie cukrowniczej. 390 sł.
- 1929 633.63
 P B Gaz. Cukr. Nr. 30
 T MOLDENHAWER R. Zagadnienia buraczane. /H. Raab, Jahrb. 67 /1928/ zesz. 2/ 290 sł.
- 1929 633.63+338.4+631.54
 P B Gaz. Cukr. Nr. 30
 T MOLDENHAWER R. Rozwój produkcji buraków cukrowych w Niemczech ze specjalnem uwzględnieniem strony technicznej ich uprawy. /A. Hildebrant, Berlin, 1928 /rozprawa doktorska/ 100 sł.
- 1929 664.15
 P B Gaz. Cukr. Nr. 30
 T MARKIEWICZ J. inż. Hydrauliczny sposób oznaczania ilości melasu w melaśniku. /N. N. Arapow. Naucz. Zapiski 5 /1927-28/ 265/. 130 sł.+1 rys.
- 1929 664.12
 P B Gaz. Cukr. Nr. 30
 T SŁONOWSKI T. Wizytacja cukrownictwa amerykańskiego przez komisję niemiecką. /Facts ab Sugar, 23 /1928/ 878/. 210 sł.

1929 633.63+664.12
 P B T Gaz. Cukr. Nr. 30
 WŁOSTOWSKA W. Obecny stan sprawy suszenia buraków w przemyśle cukrowniczym. (Przegląd nowszej literatury K. Sanderá, Z. Zuckerind Cechoslov. Rep. 53, /1928-29/ 109/. 210 sl.

1929 634.63+631.56
 P B T Gaz. Cukr. Nr. 30
 SŁONOWSKI T. Kopcowanie buraków /I. I. Dochlenky Naucz. Zapiski 6, /1928/ 331/. 250 sl.

1929 664.12
 P B T Gaz. Cukr. 30
 MARKIEWICZ J. inż. Płóczka do buraków syst. N. A. Zawjałowa /A. A. Burdin. Naucz. Zapiski 5, /1927-28/ 172. 190 sl.+1 rys.

1929 664.12+339
 P B T Gaz. Cukr. Nr. 31
 F. Spożycie cukru w pierwszych 3 trymestrach 1928/9 w głównych krajach Europy oraz w St. Zjedn. Ameryki. 350 sl.+6 rys.

1929 633.63
 P B T Gaz. Cukr. Nr. 31
 SŁONOWSKI T. Produkcja nasienia buraka cukrowego w Nowym Meksyku /J. C. Overpeck. Sugar 30, /1928/ 302—304/. 190 sl.

1929 632
 P B T Gaz. Cukr. Nr. 31
 SŁONOWSKI T. Działanie insektycydów /H. H. Croucher, Sugar, 30 /1928/ 266—267/. 260 sl.

1929 633.63:664.12+338.4
 P B T Gaz. Cukr. Nr. 31
 XIĘŻOPOLSKI K. Badanie buraków cukrowych z okręgu kubańskiego i otrzymanych z nich produktów (prof. A. Kirow z pracowni technologii produktów spożywczych Dońskiego Instytutu Politechnicznego /Zurn. Sach. Promyszl. 1, /1928/. 471—500). 490 sl.

1929 338.4:664.12
 P B T Gaz. Cukr. Nr. 32
 P. C. van Booren. Rola Jawy w światowej kwestji cukrowniczej. 800 sl. + 2 tabl.

1929 664.1.03
 P B T Gaz. Cukr. 32
 DZIEGIELEWSKI J. Wpływ oznaczania zawartości cukru w krajance różnemi metodami dygestyjnymi na wysokość strat ogólnych (Dolinek A. inż. Z. Zuck. Cechoslov. Rep. 52, /1927-28/ 329—333). 100 sl.

1929 664.1.03
 P B T Gaz. Cukr. Nr. 32
 WŁOSTOWSKA W. Nowa odmiana metody Clarget'a do oznaczenia Sacharozy (inż. D. J. Schlemmer z Cechoslov. Inst. Cukr. Z. Zuck. Cechoslov. Rep. 53 /1928-9/ 13—23 Sbornik Masarykovy Akademie Prace 1928 r. zesz. II) 400 sl.

1929 664.12
 P B T Gaz. Cukr. Nr. 32
 SZYFER J. Rozważania fizykochemiczne nad zastosowaniem podsiarczynów w cukrowni /J. R. Mestrel, Bull. de l'Assoc. de Chimistes 44, (1926-27) 320—334/. 400 sl.

1929 664.1.03
 P B T Gaz. Cukr. Nr. 32
 WŁOSTOWSKA W. Traktowanie soków sodą i alkalizność soku /VI. Stanik Z. Zuck. Cechoslov. Rep. 53(1928-29) 173/. 210 sl.

1929 621.18:664.12
 P B T Gaz. Cukr. Nr. 33, 34, 36, 39 i 40
 TOŁŁOCZKO B. inż. prof. Polit. Warsz. Kotły wysokopiężne. 5790 sl.+ 34 rys.

1929 662.6:664.12
 P B T Gaz. Cukr. Nr. 33
 XIĘŻOPOLSKI K. Typowy schemat gospodarki cieplnej w cukrowni (inż. A. A. Komarow. Zurn. Sach. Promyszl. 1, (1927) 512—542). 120 sl.

1929 633.63+631.8
 P B T Gaz. Cukr. Nr. 33
 KLOSSE E. inż. Zawartość roślinnych substancji w glebach buraczanych (dr. A. Soucek i dr. I. Viskocil z cechoslov. Inst. Cukr. Z. Zuckerind. Cechoslov. Rep. 52, 1927/28 Nr. 13) 380sl

1929 663.1.03
 P B T Gaz. Cukr. Nr. 33
 DZIEGIELEWSKI J. Szybkość rozpuszczania sacharozy w różnych warunkach fizycznych i chemicznych. (dr. inż. Netuka z Cechoslov. Inst. Cukr. Z. Zuckerend. Cechoslov. Rep. 52, 1927/28, 289-293) 140sl.

1929 664.15
 P B T Gaz. Cukr. Nr. 33
 WŁOSTOWSKA W. Wpływ zasadowości octanu ołowiu przy klarowaniu roztworu melasu (inż. Sommer z Cechoslov. Inst. Cukr. Z. Zuckerend. Cechoslov. Rep. 53(1928/29) 45-52) 240sl.

- P** 1929 664.1.03
B Gaz. Cukr. Nr. 33
T KRAJEWSKI M. Cukry redukujące w cukrach surowych (F.W. Zerban i W.J. Hughes. Sugar 30(1928)56) 180sl.
- P** 1929 338.4+664.1.057
B Gaz. Cukr. Nr. 34
T J. F. Przesilenie w przemyśle rafinerskim Czechosłowacji. 1050sl.
- P** 1929 382:664.12
B Gaz. Cukr. Nr. 35
T J. F. Wywóz cukru z Polski w 1 półroczu 1929 w świetle statystyki urzędowej. 870sl.+13tabl.
- P** 1929 664.1.03
B Gaz. Cukr. Nr. 35
T WŁOSTOWSKA W. Studja nad pienieniem się soku podczas suturacji. (Vl Stanek, J. Vondrak z Czechosłow. Inst. Cukr. Z. Zuckerend. Cechoslov. Rep. 53(1928/29) 81 Listy Cukrownicki 47 /1928/29/ 17/ 640sl.
- P** 1929 338.4:664.12
B Gaz. Cukr. Nr. 36
T Wszechświatowe położenie cukrownictwa według oceny amerykańskiej 1290sl.
- P** 1932 629.113:625.2
B Inż. Kol. Nr. 1
T CZAPSKI WITOLD inż. Autobusy kolejowe. 900 sl.+2 rys.
- P** 1932 656.22(438)
B Inż. Kól. Nr. 1
T GIEYSZTOR JÓZEF. Potrzeba zmian w organizacji handlowej Polskich Kolei Państwowych. 2000 sl.
- P** 1933 385.114
B Inż. Kol. Nr. 1 i 2
T KRZYŻANOWSKI ADAM inż. Koszty przewozów kolejowych.
- P** 1932 385.113(438),,1931“
B Inż. Kol. Nr. 1
T K. K. Praca P. K. P. w III kwartale 1931 r. 810+5 tabl.
- P** 1932 624.012.4
B Inż. Kol. Nr. 1
T MASŁOWSKI M. inż. Doksztalcenie w żelbetnictwie na tle możliwości stosowania jęgo w kolejnictwie 960sl.+1rys
- P** 1932 656.222.3:385.113
B Inż. Kol. Nr.
T SZTOLCMAN STEFAN inż. Zmniejszenie kosztów ruchu osobowego przez zmniejszenie składów pociągów. 1080sl.
- P** 1932 658.32:625.1(438)
B Inż. Kol. Nr. 2
T LISOWSKI WŁADYSŁAW inż. Konieczność zachowania premjowania za wydajność pracy na P.K.P.2400sl.+2tabl.
- P** 1932 625.42 (46 Madryt)
B Inż. Kol. Nr. 2
T MÜLLER R. W. /Arolsen/ Kolej podziemna w Madrycie. 1440sl.
- P** 1926 656.23
B Inż. Kol. Nr. 7
T SZTOCMAN S. Określenie kosztów własnych przewozów na Polakich Kolejach Państwowych 4110sl.+18tabl.
- P** 1926 625.2
B Inż. Kol. Nr. 7
T NEHRING S. inż. Hamulce zespolone w ruchu towarowym. 480sl.
- P** 1926 385(42)
B Inż. Kol. Nr. 8/9
T PAWŁOWSKI ALEKSANDER inż. Powstanie i rozwój kolejnictwa w Anglii 3600sl.+4rys.
- P** 1926 385(438)
B Inż. Kol. Nr. 8/9
T SKWARCZYŃSKI JÓZEF. Rozwój sieci kolejowej pod zaborem austriackim. 2000sl.+3rys.
- P** 1926 385(488)
B Inż. Kol. Nr. 8/9
T ŚMIECHOŃSKI J. Zarys rozwoju kolejnictwa polskiego w zaborze rosyjskim 2010sl.+5rys
- P** 1926 385(43)
B Inż. Kol. Nr. 8/9
T DOBRZYCKI BOGUSŁAW. Rozwój sieci kolejowej w Niemczech. 760 sl.
- P** 1930 69(062)
B Przegl. Bud. Nr. 1.
T Stowarzyszenie zawodowe przemysłowców budowlanych 1904—1929. Historia i działalność 840 sl.
- P** 1930 69(062)
B Przegl. Bud. Nr. 1.
T Zarys historyczny działalności do r. 1917. 1770 sl.
- P** 1930 69(062)
B Przegl. Bud. Nr. 1
T Zjazdy przemysłowców budowlanych. 1260 sl.+5 rys.

- [P] 1930 623.451
 [B] Wiad. Techn. Art. Nr. 3
 [T] LUBAŃSKI STANISŁAW mjr. inż.
 Projektowanie pocisków artyleryjskich
 3300sl+5rys
- [P] 1930 662.231+662.35
 [B] Wiad. Techn. Art. Nr. 1, 2 i 3
 [T] BERGER EUGENJUSZ inż. Metody
 badania stałości chemicznej bawełny
 strzelniczej i prochów bezdymnych.
 19830sl+35rys+18tabl
- [P] 1930 54:623.459
 [B] Wiad. Techn. Art. Nr. 3
 [T] MACZYŃSKI HENRYK kpt. inż.
 O fosgenie. 1960sl
- [P] 1930 623.442
 [B] Wiad. Techn. Art. Nr. 3
 [T] ŚMIŚNIEWICZ TADEUSZ kpt. inż.
 O smarach do luf karabinowych 1960sl
 +7rys
- [P] 1931 624.94+621.701.052
 [B] Przgl. Techn. Nr. 1
 [T] JABŁŃSKI IGNACY inż. techn.
 Próba wypracowania form konstrukcyj-
 nych dla ustrojów spawanych (referat
 zgłosz. na Congres International de la
 Construction Métallique, oraz wygł. na
 IV-m Zjeździe Inż. Mechaników Pol-
 skich). 2380 sl.+5 rys.+25 tabl.
- [P] 1931 624.042.4+621.315.056.4
 [B] Przgl. Techn. Nr. 1
 [T] CHMIELOWIEC ALFONS dr. inż.
 Lwów. Wpływ wiatru na postać równo-
 wagi wiotkich przewodów elektrycznych
 i na wielkość ich mechanicznego na-
 pięcia. 1360 sl.+1 rys.
- [P] 1931 669.018.24
 [B] Przgl. Techn. Nr. 1
 [T] ŚLIWOWSKI LUDWIK M. inż. Ma-
 krografia stopów łożyskowych. 840 sl.
 +12 rys.
- [P] 1931 621.209.2 (438)
 [B] Przgl. Techn. Nr. 1 (Spraw. Prac
 [T] P. K. En. Nr. 1)
 RYBCZYŃSKI M. prof. Warszawa. Roz-
 mieszczenie zakładów wodnych w woj.
 Warszawskim. 500 sl.+1 mapa+1 tabl.
- [P] 1931 621.99:531.729
 [B] Przgl. Techn. 2
 [T] SAWIN N. N. prof. Pilzno, Zakłady
 Skody. Tolerancja gwintów. 2460 sl.+
 9 rys.+1 tabl.
- [P] 1931 621.791.052:624.94
 [B] Przgl. Techn. Nr. 2
 [T] JASIŃSKI H. Inż. tech. Czynniki
 hamujące rozpowszechnianie się żelaz-
 nych konstrukcyj spawanych. 2800 sl.+
 18 rys.
- [P] 1931 621.13
 [B] Przgl. Techn. Nr. 2 i 3
 [T] MADEYSKI JULJAN inż. Nowy po-
 gląd na racjonalnej budowę i obsługę
 parowozów z parą przegrzaną. 2720 sl.
 9 rys.
- [P] 1931 620.98:622.323
 [B] Przgl. Techn. Nr. 2 i 4 (Spraw.
 [T] i prace Pol. Kom. En. Nr. 11)
 ROSENAL W. inż. Racjonalizacje gos-
 podarki energetycznej w Borysławskim
 zagłębiu naftowym. 3360 sl.+9 rys.+2
 tabl.
- [P] 1931 669.71
 [B] Przgl. Techn. Nr. 3, 4 i 7
 [T] ŁOSKIEWICZ WŁ. prof. inż. i PER-
 CHOROWICZ E. inż. Kraków Akad.
 Górn. Odlewanie niektórych stopów
 glinowych i próba przeprowadzenia ich
 modyfikacji. 8670 sl.+19 rys.+12 mikro-
 fot.
- [P] 1931 620.19
 [B] Przgl. Techn. Nr. 3
 [T] FRYDLENDER J. H. dr. Paryż. Prze-
 bieg i kontrola autoksydacji. Przeciwi-
 utleniacze i ich zastosowanie. 1380 sl.
- [P] 1931 620.172:669
 [B] Przgl. Techn. Nr. 3
 [T] HUBER M. T. W sprawie przeja-
 wów plastyczności metali przy próbie
 rozrywania. 630 sl.
- [P] 1931 531 (063) (485)
 [B] Przgl. Techn. Nr. 4 i 5
 [T] HUBER M. T. III Kongres Między-
 narodowej Mechaniki Technicznej w
 Sztokholmie, 24-VIII — 29-VIII 1930 r.
 3500 sl.
- [P] 1931 629.113 (064) (44)
 [B] Przgl. Techn. Nr. 4 i 5
 [T] THUGUTT M. inż. Salon samocho-
 dowy w Paryżu 1930 r. 2900 sl.+5 rys.
- [P] 1931 531.2
 [B] Przgl. Techn. Nr. 5, 10, 11, 12 i 14
 [T] BRYŁA ST. prof. Polit. Lwowskiej.
 Ramy eliptyczne. 6210 sl.+14rys.+6 tab.
- [P] 1931 662.641:31
 [B] Przgl. Techn. Nr. 5 (Spraw. i pra-
 [T] ce P. K. En. Nr. 5)
 W sprawie kwestjonariusza do zesta-
 wienia statystyki światowych zasobów
 torfu. 1060 sl.

- P** 1931 625.7/8+656 (063) (7)
B Przgl. Techn. Nr. 6
T OKĘCKI M. S. inż. VI-ty Międzynarodowy Kongres Drogowy w Waszyngtonie 5060 sl.
-
- P** 1931 386:629.122.1.(438)
B Przgl. Techn. Nr. 6 (Spraw. i Prace P. K. En. Nr. 6)
T Prace Komisji Transportowej P. K. En. Tabor żeglugi śródlądowej w Polsce. 820 sl.+5 tabl.
-
- P** 1931 627.8
B Przgl. Techn. Nr. 7 i 8
T POMIANOWSKI K. prof. Pol. Warsz. Projekt zbiornika i zakładu o sile wodnej w Różnowie na Dunaju. 2800 sl.+4 rys.+2 tabl.
-
- P** 1931 620.172:669
B Przgl. Techn. Nr. 7
T HUBER M. T. Właściwa miara plastyczności towaru. 810 sl.
-
- P** 1931 624.2.011
B Przgl. Techn. Nr. 7
T SZELAĞOWSKI F. dr. inż. O pewnym szczególnie wykonaniu mostu na łącznicy Gołabki. Włochy węzła Warszawskiego. 320 sl.+3 rys.+1 tabl.
-
- P** 1931 669.71:621.740.4
B Przgl. Techn. Nr. 8
T WELTER G. dr. inż. Krystalizacja metali i stopów pod ciśnieniem do 20000 at. 1960 sl.+27 rys.+2 tabl.
-
- P** 1931 691.3+691.7(063)(493)
B Przgl. Techn. Nr. 8 i 9
T PLEBIŃSKI B. inż. i TYLBORT L. inż. Żelbet i żelazo w świetle prac Międzynarodowych Kongresów w Liège. 3830 sl.+9 rys.
-
- P** 1931 629.13(064)(44)
B Przgl. Techn. Nr. 8 i 9
T SZCZERSKI J. mjr. Salon Lotniczy w Paryżu. 1320 sl.+10 rys.
-
- P** 1931 621.209.2
B Przgl. Techn. Nr. 8 (Spraw. i Prace P. K. En. Nr. 8)
T RYBCZYŃSKI M. prof. Warszawa. Rozmieszczenie zakładów wodnych w województwie Poznańskim. 440 sl.+1 mapa +2 tsbl.
-
- P** 1931 662.87:621.18
B Przgl. Techn. Nr. 9
T W sprawie kotłów opalanych pyłem węglowym 1120 sl.
-
- P** 1931 621.43:662.87
B Przgl. Techn. Nr. 10
T PAWLIKOWSKI RUD. inż. dypl. Zgorzelec (Niemcy) Postępy w budowie silnika opalanego pyłem węglowym. 810 sl.+4 rys.+2 tabl.
-
- P** 1931 621.78
B Przgl. Techn. Nr. 10
T JASIEWICZ Z. Studium hartowania stali (wg. pracy H. J. French'a) 2760 sl.+7 rys.
-
- P** 1931 620.9:(064)
B Przgl. Techn. Nr. 10 (Wiad. P. K. En. Nr. 9—10)
T Uchwały 2-ej Wszechrwiatowej Konferencji Energetycznej 1360 sl.
-
- P** 1931 627.35
B Przgl. Techn. Nr. 11, 13 i 14
T BRACHI I. inż. Nowe urządzenia przedłunkowe w portach morskich 6300 sl.+26 rys.
-
- P** 1931 351.7:621.9
B Przgl. Techn. Nr. 11
T ZAGOZDINSKI S. inż. O pasowaniach włączanych. 770 sl.+5 rys.+3 tabl.
-
- P** 1931 351.7:621.9
B Przgl. Techn. Nr. 11
T MOSZYŃSKI W. inż. W sprawie artykułu: „O pasowaniach włączanych“ 840 sl.
-
- P** 1931 338(438)
B Przgl. Techn. Nr. 12 i 14
T MIESZCZANIOWSKI A. inż. Rola naszych ziem zachodnich w życiu gospodarczym Polski (odczyt wygł. dn. 27 lutego r. b. w Stow. Techników). 3750 sl.+3 tabl.
-
- P** 1931 625.2
B Przgl. Techn. Nr. 12
T PAWŁOWSKI ALEKSANDER inż. Jeszcze w sprawie hamulców kolejowych 1260 sl.
-
- P** 1931 351.79
B Przgl. Techn. Nr. 12
T ROZAŃSKI ADAM dr. inż. prof. Uniw. Jag. Niebezpieczeństwo niecisłej dokładności. 350 sl.

W dziedzinie realizacji „Piatiletki” osiągnięto podobno ciekawe rezultaty. Interesująco brzmi w tej mierze ocena pracy francuskiej i niemieckiej. Rezultaty osiągnięte przez Z. S. S. R. zostały jednak odpowiednio ocenione przez Europę Zachodnią, która wie dobrze, że wzrost produkcji przemysłowej pozostaje w jaskrawej dysproporcji z jej jakością i ze straszną nędzą ludzkości.

Obecnie Rosja jest w pewnej mierze terenem doświadczalnym dla Europy, a szczególnie dla Ameryki, która jest zainteresowana panującymi tam stosunkami.

622.323 (06)

Skrót sprawozdania z działalności Stowarzyszenia Polskich Inżynierów Przemysłu Naftowego w roku 1931

Działalność Stowarzyszenia w r. 1931 wskazuje na jego dalszy rozwój i znaczny wzrost agend i prac wykonanych na zlecenie władz i przemysłu. W łonie Stow. utworzono szereg stałych i niestałych Komisyj. Prócz tego szeroko rozwinęły swoją działalność Sekcja Naukowej organizacji, Sekcja Geologiczno-Wiertnicza oraz Biuro Techniczno-Badawcze.

Na życzenie Ministerstwa Przem. i Handlu opracowała Komisja z łona Stow. obszerny elaborat o polityce naftowej i aktualnych zagadnieniach przemysłu naftowego. Jako główny postulat podniosło Stow. potrzebę rychłej zmiany ustawy naftowej i oparcia jej na zasadzie wolności górniczej oraz wysunęło konieczność utworzenia nowej, wspólnej i trwałej organizacji firm naftowych, łączącej wszystkie przedsiębiorstwa przemysłu naftowego. Opinia Stow. w sprawie polityki naftowej znalazła uznanie w Min. P. i H.

W grudniu ub. r. Rada Zjazdów Naftowych zwołała doroczny V Zjazd Naftowy we Lwowie w salach Politechniki. Uczestnicy Zjazdu obradowali w sekcjach a) kopalnianej b) rafineryjnej c) gazowej, prócz tego odbyły się wspólne posiedzenia z uczestnikami III Zjazdu Geologicznego gdzie wysłuchano referaty z zakresu zagadnień gospodarczych i polityki naftowej. Ogółem wygłoszono 35 referatów.

V-ty Zjazd Naftowy nadał medal im. Łukasiewicza p. prezesowi Krajowego Towarzystwa Naftowego Władysławowi Długoszowi za zasługi dla przem. naftowego. W r. ub. został wręczony p. Prezydentowi Rzeczypospolitej Prof. Ign. Mościckiemu medal im. Łukasiewicza, nadany przez III Zjazd Naftowy.

Stow brało pozatem czynny udział na Zjeździe Gazowników i Wodociągowców Polskich w Warszawie i na Zjeździe Elektryków we Lwowie.

W styczniu b. r. ukaże się pierwsza w światowej literaturze naftowej większa publikacja z zakresu pompowania p. t. „Pompowanie ropy z głębokich otwórow.”

Biuro Techniczno-Badawcze opracowuje obecnie zagadnienia racjonalnej gospodarki złożem ropnym i gazowym.

Komisja Mechaniczna Przem. Naftowego jako Komisja Polskiego Komitetu Normalizacyjnego przeprowadza normalizację w technice kopalnianej. Opracowano już normy połączeń gwintowych narzędzi wiertniczych linowych, rur wiertniczych wespół z Sekcją Rur Wiertni-

czych, typy budowli kopalnianych, które uwzględniają nowoczesne wymogi higieny i warunki bezpieczeństwa pracy.

W styczniu ub. r. Stow. utworzyło Poradnię Psychotechniczną dla Przemysłu Naftowego oraz powołało do życia zarządzające nią Tow. Porad i Doboru Zawodowego. Poradnia bada terminatorów rzemieślniczych oraz uczniów, przyjmowanych przez pracodawców na podstawie zarządzenia Województwa Lwowskiego i Starostwa Powiatowego w Drohobyczu.

Problem oczyszczania i osuszania gazów został opracowany przez Sekcję Nauk. Organizacji na zamówienie „Polminu” i częściowo ogłoszony drukiem.

Pozatem Stow. opracowało instrukcję dla obsługujących rurociągi gazowe, mierniki gazowe i syfony, oraz zajmowało się sprawą nawaniania gazów.

W roku sprawozdawczym biblioteka Stow. i Biura Techniczno-Badawczego powiększyła się o kilkadziesiąt książek treści naukowej w języku polskim i innych.

Stowarzyszenie jest reprezentowane w szeregu instytucjach i organizacjach. Pozatem brało czynny udział w organizowaniu wszystkich uroczystości zawodowych i państwowych.

W roku sprawozdawczym wystąpiło ze Stowarzyszenia 5 członków zaś wpisało się 7 nowych. Obecnie jest 127 członków.

W skład Wydziału wchodził: Inż. Karpiński Marceł jako przewodniczący, inż. Reguła Tadeusz i Dr. Kozicki Jerzy jako zastępcy przewodn. inż. Wojnar Józef — sekretarz, inż. Rybycki Juljusz — zast. sekr. i bibliotekarza, inż. Sierosławski Mieczysław — skarbnik inż. Kołodziej Władysław zast. skarbnika i inż. Hołtek Adam gospodarz.

6(06)(438—Kraków)

Sprawozdanie Krakowskiego Towarzystwa Technicznego

za czas od 20. X. 1931 — 1. IV. 1932.

Stan członków w dniu 20. X. 1931 r. 566. Przyjęto w okresie sprawozdawczym 29. Razem — 595.

Wystąpiło w okr. sprawozd. 27. Wykreślono 32. Zmarło 3 Razem — 63.

Stan w dniu 31 marca 1932 r. 532 z tego: miejscowych 411, zamiejscowych 121.

Zmarli:

ś. p. Gorecki Konrad — czł. Tow. od r. 1907.

bł. p. Inż. Arch. Burstin Maksymiljan — czł. Tow. od r. 1926

ś. p. Inż. Hoesch Franciszek — czł. Tow. od r. 1930

„ Małota Antoni — czł. Tow. od r. 1927.

Odczytów w okresie sprawozdawczym odbyło się 21. Spis odczytów podajemy na odwrocie strony 2-giej spisu książek.

Wydział

odbył w okresie sprawozdawczym 6 posiedzeń. Na pierwszym z tych posiedzeń nastąpiło ukonstytuowanie się nowo wybranego Wydziału w osobach: Prezes Inż. Karol Rolle, Wiceprezes Inż. Władysław

Kowalski, członkowie Wydziału: Inż. Jan Bystrzanowski, Inż. Kazimierz Ciechanowski, Inż. Kazimierz Dutczyński, Arch. Piotr Jurkiewicz, Wincenty Kisielewski, Inż. Artur Kozłowski, Karol Kural, Inż. Karol Łowiński, Inż. Leonard Nitsch, Inż. Tad. Polaczek-Kornecki, Inż. Jan Schmidt, inż. Jerzy Tokarski, — w następujący sposób: sekretarzem wybrano Kol. Tokarskiego, skarbnikiem Kol. Schmidta — jego zastępcą Kol. Kurala, bibliotekarzem Kol. Ciechanowskiego — jego zastępcą Kol. Kisielewskiego, gospodarzem Kol. Kozłowskiego. Na temże posiedzeniu koptowano do Wydziału z grona kolegów architektów Inż. Stan. Czaplickiego, zaś z grona kolegów górników Inż. Jana Naturskiego.

Z ważniejszych spraw zatwierdzonych przez Wydział należy wymienić:

Opracowanie uwag o projektowanej Wystawie Budowlanej w Warszawie w r. 1935, opinja w sprawie przydatności dachówki dla celów krycia dachów na całym obszarze Państwa, starania o powiększenie ubikacyj zajmowanych przez Towarzystwo opróżnienie lokalu parterowego, memoriał do Starostwa chrzanowskiego w sprawie zatrudnienia miejscowych robotników w budującej się fabryce obuwia Bata, uwagi o akcji budowlanej i nowych źródłach pracy w celu zmniejszenia bezrobocia dla Miejscowego Komitetu dla walki z bezrobociem, pozatem zatwierdził wydział szereg spraw opracowanych przez specjalne Komisje, a mianowicie:

Memoriał o organizacji Władz technicznych w związku z zamierzonym zniesieniem Min. Robót Publicznych; memoriał tenże wysłano do Prezesa Rady Ministrów i Ministra Robót Publicznych. Gdy sprawa wzięła niepomyślny obrót przesłano do Władz w Warszawie. Uwagi w sprawie przydziału poszczególnych agend M. R. P. do Ministerstwa Komunikacji.

Komisja Statutowa zajmowała się wnioskami uchwalonemi na Walnem Zebraniu w sprawie zmiany odnośnych §§ statutu, dotyczących przyjmowania członków.

Komisja dla spraw bezrobocia rozpatrzyła na szeregu posiedzeniach tę aktualną kwestję: wynikiem jej prac była rejestracja bezrobotnych sił technicznych i stworzenia Funduszu doraźnej pomocy dla bezrobotnych kolegów.

Komisja w sprawie zabezpieczenia Krakowa przed powodzią przygotowuje odnośny memoriał do Rządu i Gminy, ażeby w razie sprzyjających warunków gospodarczych tę tak pilną sprawę dla miasta ostatecznie ukończyć.

Do Związku Pol. Zrzeszeń Technicznych wysłano opinię w sprawie rozporządzenia wykonawczego do Ustawy o ochronie tytułu inżyniera.

Na Walnem Zebraniu uchwalony został ramowy regulamin dla Kół powstających w łonie Towarzystwa i zmieniono odnośnie do tego statutu. Po Kole Techników miejscowych utworzyło się przy Towarzystwie Koło Techników w Mościcach, którego regulamin zatwierdził Wydział na jednym z posiedzeń.

Na delegatów do Związku Pol. Zrzeszeń Techn. wybrani zostali na Walnem Zebraniu: Kol. Dutczyński, Polaczek-Kornecki i Treutler. Na XIV. Zjazd Delegatów w Warszawie desygnowany został Kol. Treutler. Na Zjeździe tym, który miał się odbyć pod hasłem prac dla złagodzenia bezrobocia, polecono delegatowi między innymi sprawami poru-

zyć sprawę zniesienia Min. Robót Publ. zaapelowania o inicjatywie do wydawnictwa potrzebnych i aktualnych dzieł technicznych.

Z Funduszu Stypendyjnego m. ś. p. Macieja Moraczewskiego ogłoszono konkurs dla ucznia ewent. absolwenta Szkoły Przemysłowej w Krakowie.

Wystarano się dla członków Towarzystwa o zniżkową prenumeratę Lwowskiego Czasopisma Technicznego. Łącznie z Kołem Architektów odbyły się w lokalu Towarzystwa kilkudniowe kursa dla nowoczesnego budownictwa stalowego, w których wzięło udział około 150, tak miejscowych jak i zamiejscowych, uczestników.

Pozatem Wydział zajmował się przyjmowaniem członków. Dość znaczna ilość tychże opuściła Towarzystwo bądź dobrowolnie, bądź z powodu nieopłacania wkładek — jest to dowodem, że warunki materialne i w stanie technicznym znacznie się pogorszyły.

Towarzystwo brało udział przez delegatów w uroczystości inauguracyjnej roku szkolnego Akad. Górniczej w Zjeździe Żelbetników w Warszawie, w otwarciu Zjazdu Delegatów Akademickich Szkół Technicznych, w uroczystości otwarcia nowego lokalu Aeroklubu Krakowskiego i w uroczystości poświęcenia rozpoczętej budowy nowej linii kolejowej Kraków-Miechów, w końcu w Międzywojewódzkiej Komisji dla sprawy zwalczania zanieczyszczania rzek.

Ruch towarzyski w okresie sprawozdawczym był bardzo żywy, a to dzięki inicjatywie zawiązanego w łonie Towarzystwa Kółka Zawodowego pod przewodnictwem Kol. Polaczek-Konnecki. Poza wtorkami dla zebrań towarzyskich odbyły się w karnawale szereg zebrań i zabaw w tem „Wieczór Kolend” oraz doroczna zabawa Towarzystwa z bardzo dobrym wynikiem tak pod względem samej zabawy jak i kasowym. Dowodem rozwoju życia towarzyskiego jest fakt, że i w dniu zebrań odczytowych gromadzą się członkowie w salach Towarzystwa dla celów towarzyskich i dla gry w bridge’a, którego naukę w kilku kółkach zorganizowano w okresie zimowym.

92 (Dewey M)

MELVIL DEWEY TWÓRCA KLASYFIKACJI DZIESIĘTNEJ

Zimą r. b. zmarł przeżywszy lat 81 Melvil Dewey, twórca dziesiętnej systemu klasyfikacji, jeden z wybitniejszych pracowników świata na polu szerzenia kultury.

Początkowo miał się poświęcić stanowi duchownemu, jednak gdy mu powierzono założenie szeregu bibliotek w stanie New York, zmienił powołanie i do końca życia pracował na polu szerzenia oświaty. Brak środków na utrzymanie ogromnego personelu który był niezbędny przy ówczesnym systemie prowadzenia biblioteki, zwrócił jego myśl na konieczność stworzenia prostszego systemu, a rezultatem jego pracy był system dziesiętny, obecnie uznany, jako międzynarodowy system klasyfikacji. System ten udoskonalony następnie przez Międzynarodowy Instytut Bibliograficzny, (Institut International de Documentation) głównie zaś przez belgijskich uczonych p.p. Otlet i Lafontaine, coraz częściej znajduje zastosowanie przy prowadzeniu bibliotek, wielkich, światowych wydawnictw bibliograficznych, oraz w przemyśle i archiwach prywatnych, państwowych i samorządowych i t. d.

P. Dewey założył w Stanach Zjednoczonych wielkie biuro bibliograficzne (Library Bureau), które obecnie posiada swe filje w Londynie i Paryżu. Prócz tego p. Dewey był założycielem znanego przez cały świat „American Library Association” oraz wydawcą „Library Journal”.

Zaslugi tego człowieka na zawsze przejdą do historii kultury.

W. G.

Wydawca: Zw. Pol. Zrz. Techn.

Redaktor: inż. St. Rodowicz

Salez. Szkoła Graf. Warszawa, ul. Ks. Siemca 6. Tel. 337-72.

- B. S. T. 656.25+654.9+625.16+623.6
Nr. inw. 8850
PIASECKI J. mjr. dypl.
Ześrodkowanie kierownictwa ruchem pociągów w rękach dyspozytorów z punktu widzenia technicznego i wojakowego.
Warszawa 1931. (72)
-
- B. S. T. 515.6+742+515
Nr. inw. 8851
WOLFKE LUDOMIR dr. prof.
Wykłady geometrii wykreślnej. Tom I. Zasady teorii perspektywy.
Warszawa 1928. (VII+166+4 tabl.)
-
- B. S. T. 69.04+624.04+338.58
Nr. inw. 8852
MAGISTRAT M. ST. WARSZAWY.
Cennik normalny na roboty budowlane na terenie m. stol. Warszawy. Część I: Roboty ziemne.
Warszawa 1928. (97)
-
- B. S. T. 016+621.3
Nr. inw. 8853
DOCUMENTATION.
Documentation publiée dans la „Revue Générale de l'Electricité”. Tome XXX. Année 15./1931. Semestre II. (Nr. Nr. 1 — 26)
Paris 1931 — II. (209 — D).
-
- B. S. T. 31 (438 Polska)
Nr. inw. 8854
GŁÓWNY URZĄD STATYSTYCZNY RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ.
Kwartalnik statystyczny. Tom VIII — 1931 r. Zeszyty (I+II+III+IV).
Warszawa 1931. (VIII+411+(414—692)+(694—841)+(844—1120+1 mapa osiedli).
-
- B. S. T. 629.113+621.43
Nr. inw. 8855
KOŁO SAMOCHODOWE PRZY STOWARZYSZENIU TECHNIKÓW POLSKICH W WARSZAWIE.
Techniczny Kalendarz Samochodowy za rok 1932.
Warszawa 1932. (XXVI+655+XXVII—XLIX)
-
- B. S. T. 629.135+621.4+623.74
Nr. inw. 8856
INSTYTUT BADAŃ TECHNICZNYCH LOTNICTWA.
Sprawozdanie Nr. 7/1931 rok.
Warszawa 1931. (89).
-
- B. S. T. 629.135+533.6
Nr. inw. 8857
INSTYTUT BADAŃ TECHNICZNYCH LOTNICTWA.
Przykłady obliczania podwozia metodą sił jednostkowych.
Opracował Franciszek Janik.
Warszawa 1931. (35+V tablic)
-
- B. S. T. 669.14+621.78+669.18
Nr. inw. 8858
GRENET L. ing. civ.
Trempe, recuit, cémentation et conditions d'emploi des aciers. 3-eme édition.
Paris-Liège 1926. (657)
-
- B. S. T. 333.32+334.1+728
Nr. inw. 8859
PITAK EDMUND arch.
Jak uruchomić budownictwo mieszkaniowe? Prywatna inicjatywa buduje, Etatyzm rujnuje. Rozwiązanie problemu mieszkaniowego. Krytyczne rozważania nad istniejącymi projektami.
Bydgoszcz 1931. (189)
-
- B. S. T. 62(03)+03
Nr. inw. 8860
HOYER-REUTER — A. SCHLOMANN.
Technologisches Wörterbuch. 6-te vollk. neuberarb. Auflage.
Band I: Deutsch-englisch-französisch.
Berlin 1932. (XI+795)
-
- B. S. T. 9(433 Polska)+39+701
Nr. inw. 8861
POLSKA, JEJ DZIEJE I KULTURA.
Od czasów najdawniejszych aż do chwili obecnej. Tom III (od roku 1796 — 1930)
Warszawa 1932. (XVI+977)
-
- B. S. T. 54+53+57+66
Nr. inw. 8862
TABLES ANNUELLES.
Tables annuelles de constantes et données numériques de chimie, de physique, de biologie et de technologie.
Volume IX. Année 1929.
Paris 1931. (L+1607)
-
- B. S. T. 626+627+386
Nr. inw. 8863
MINISTERSTWO ROBÓT PUBLICZNYCH.
Państwowa Służba Hydrograniczna w Polsce.
Rocznik hydrograficzny 1928 rok. Dorzecze Wisły.
Warszawa 1930. (2 nlb.+135+3 tabl.)

Odczyty wygłoszone w Krakowskim Towarzystwie Technicznym w czasie od 20 X. 1931 .r do 1 IV. 1932

30. X. 1931 Pawlik Jan: „Nowoczesne efekty świetlne w teatrach“ (z obrazami świetl. i pokazami)
6. XI. „ Inż. Łoskiewicz Władysław: „O lekkich materiałach i ich stopach“ (z obr. świetl.)
13. XI. „ Inż. Drobnik Franciszek: „Wrażenia z wycieczki po kopalniach Szwecji“ (z obr. świetl.)
20. XI. „ Inż. Tulacz Piotr (z Katowic): „Najnowsze metody, spawania, dziedziny ich zastosowania oraz kalkulacja kosztów własnych spoiny“
27. XI. „ Inż. Groza Aleksander: „Rola zakładów elektro-chemicznych w gospodarce elektrycznej“
4. XII. „ Inż. Grzybowski Jan: „Nadprodukcja w wielkim przemyśle Stanów Zjednoczonych jako jedna z przyczyn dzisiejszego kryzysu gospodarczego“ (z obr. świetl.)
11. XII. „ Inż. Morawski Adolf (z Sierszy Wodnej): „Organizacja sieci elektrycznych i współpraca elektrowni“
18. XII. „ Inż. Arch. Stryjeński Tadeusz: „Budowa Muzeum Narodowego w Krakowie i możliwości jej realizacji w dzisiejszej dobie“
8. I. 1932 Inż. Dawidowski Roman, Prof. A. G.: „Dostosowanie pieców odlewniczych do koksu krajowego“ (z obr. świetl.)
15. I. „ Inż. Dudek Henryk, Dyr. Rob. Publ.: „Powódzie w dorzeczu górnej Wisły“
22. I. „ Dr. Rozen Zygmunt Prof. Ak. Górni.: „Przeróbka lotnego pyłu cementowego i wielkopieczowego“
29. I. „ Dr. Inż. Rożański Adam Prof. U. J.: „Organizacja władz technicznych“
5. II. „ Inż. Sikorski Tadeusz Prof. U. J.: „Ochrona Krakowa przed powodzią“
12. II. „ Inż. Przedpelski Włodzimierz i Inż. Higersberger Stefan: Budowa kolei Śląsk—Gdynia: część I. Studja i budowa — część II. Urządzenia techniczne.
19. II. „ Inż. Morawski Adolf: „Pomoce techniczne i warunki prowadzenia pracy równoległej“ (z cyklu: Organizacja sieci elektrycznych i współpraca elektrowni)
26. II. „ Inż. Szempliński Stefan: „Obecny stan sprawy oczyszczania ścieków kanałowych“
4. III. „ Inż. Morawski Adolf: „Utrzymanie równowagi pracy równoległej“ część I. teoretyczna (z cyklu j. w.)
11. III. „ Inż. Fiszer Jan: „Gospodarstwa stawowe z uwzględnieniem największego gospodarstwa stawowego w Polsce w Zatorze“
15. III. „ Bandurski Stanisław: „O ustroju szkolnictwa zawodowego“
18. III. „ Inż. Morawski Adolf: „Utrzymanie równowagi pracy równoległej“ część II. praktyczna (z cyklu j. w.)
22. III. „ Inż. Nagelberg Edward: „Z dziedziny elektrycznego spawania łukowego ze szczególnem uwzględnieniem automatów do spawania“ (z obr. świetl.)

- B. S. T. 626+627+386
Nr. inw. 8864
MINISTERSTWO ROBÓT PUBLICZ-
NYCH.
Państwowa Służba Hydrograficzna w
Polsce.
Rocznik hydrograficzny 1928 rok.
Dorzecze Odry.
Warszawa 1931. (2 nlb.+38+3 tabl.)
-
- B. S. T. 626+627+386
Nr. inw. 8865
MINISTERSTWO ROBÓT PUBLICZ-
NYCH.
Państwowa Służba Hydrograficzna w
Polsce.
Rocznik hydrograficzny 1926 rok.
Dorzecze Dniestru i Prutu.
Warszawa — Lwów 1931. (1 załącz-
nik +46+3 tabl.)
-
- B. S. T. 626+627+386
Nr. inw. 8866
MINISTERSTWO ROBÓT PUBLICZ-
NYCH.
Państwowa Służba Hydrograficzna w
w Polsce.
Rocznik hydrograficzny 1928 rok.
Dorzecze Dniepru.
Warszawa 1931. (2 nlb.+44+3 tabl.)
-
- B. S. T. 628+627+386
Nr. inw. 8867
MINISTERSTWO ROBÓT PUBLICZ-
NYCH.
Państwowa Służba Hydrograficzna w
Polsce.
Rocznik hydrograficzny 1926 rok. Do-
rzecze Niemna i Dźwiny.
Warszawa—Wilno 1931. (2 nlb.+48+
3 tabl.)
-
- B. S. T. 551.57+627.11
Nr. inw. 8868
MINISTERSTWO ROBÓT PUBLICZ-
NYCH.
Państwowa Służba Hydrograficzna w
Polsce.
Opady atmosferyczne w dorzeczu Pry-
peci w okresie 1923/24 do 1929/30.
Warszawa 1932. (31+10 tabl.)
-
- B. S. T. 662.2+614.7
Nr. inw. 8869
ROGOWSKI MIECZYSLAW inż.
Wybuchy szkodliwe. (Odbitka z Nr.
6 „Przeglądu Ubezpieczeniowego”).
Warszawa 1931. (15)
-
- B. S. T. 621.13+625.2
Nr. inw. 8870
ZEMBRZUSKI K. inż.
Górski parowóz pośpieszny 1-4-1
Państwowych Kolei Bułgarskich.
(Odbitka z „Przeglądu Techniczne-
go”).
Warszawa 1931. (6)
-
- B. S. T. 621.13+625.2
Nr. inw. 8871
DĄBROWSKI JAN inż.
Parowozy polskie w Bułgarji. (Odbitka
z „Przeglądu Technicznego”).
Warszawa 1931. (11+1 załącznik)
-
- B. S. T. 621.13+625.2+658.2
Nr. inw. 8872
PIERWSZA FABRYKA LOKOMO-
TYW W POLSCE, SP. AKC.
Wydawnictwo pamiątkowe z okazji
wykonania 500-ej lokomotywy.
Warszawa 1932. (1 nlb.+109+4 tabl.)
-
- B. S. T. 669+621.7+620.1
Nr. inw. 8873
ANCZYC STANISŁAW dr.
Wykład technologii metali. Część II:
Przeróbka materiałów.
Lwów — Warszawa 1916. (VII+1 nlb.
+396)
-
- B. S. T. 621.791+624.04+69.04
Nr. inw. 8874
KUBASZEWSKA MARJA inż. dróg
i mostów.
Rozwój metody spawania we Francji.
(Odbitka z „Czasopisma Techniczne-
go” 1930 r.)
Lwów 1930. (19)
-
- B. S. T. 621.791+624.04+69.04+620.1
Nr. inw. 8875
KUBASZEWSKA MARJA inż. dróg
i mostów.
Zachowanie się połączeń spawanych
pod wpływem obciążeń dynamicz-
nych. (Odbitka z „Czasopisma Tech-
nicznego” 1931 r.)
Lwów 1931. (12)
-
- B. S. T. 711
Nr. inw. 8876 — I — II.
UTHKE CEZARY inż.
Szkic urbanizmu. I: Wiadomości pod-
stawowe odnośnie kształtowania i roz-
budowy miast polskich. Tekst i Atlas
(rysunki)
Dąbrowa Górnicza 1932. (27)+(38)

Są do nabycia wydawnictwa Związku Polskich Zrzeszeń Technicznych

po znacznie niżonych cenach

Katalog książek, czasopism i oddzielnych broszur z dziedziny **Polskiej Techniki** wydanych od 1918 r. do 1928 r. wraz ze **skrótem Działowym i Alfabetycznym** Klasyfikacji Dziesiętnej.

W cenie 12,50 zł.

Spis Członków Stowarzyszeń Technicznych należących do **Związku Polskich Zrzeszeń Technicznych.**

W cenie 6,25 zł.

Klasyfikacja Dziesiętna opis systemu i skrócone tablice.

W cenie 6,25 zł.

Referaty i Wnioski zgłoszone na Zjazd Polskich Techników Zrzeszonych w 1927 r. we Lwowie pod hasłem **Pracy Gospodarnej.**

W cenie 12,50 zł.

Referaty i Wnioski zgłoszone na Zjazd Polskich Techników Zrzeszonych w 1929 r. w Poznaniu pod hasłem **Pracy Gospodarnej.**

W cenie 6,25 zł.

Członkowie Towarzystw Zrzeszonych korzystają z 20%₀ niżki powyższych cen

Związek Polskich Zrzeszeń Technicznych Czackiego 5